

Az Országos Meteorológiai Szolgálat égkép készítő rendszere

Az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) több éve működtet automatikusan vezérelt digitális fényképezőgépeket a felhőzet megfigyelésére.

A képekkel szemben az elvárás a jó minőség, hiszen a felhők felismerése kontrasztos, nagy felbontású és széles látószögű képeket igényel. Az egyszerűbb webkamerák ennek az elvárásnak nem tesznek eleget, így digitális fényképezőgépeket kellett alkalmazni. Eleinte NIKON kamerákat használtunk ilyen célokra, amelyek elegendően széles látószögű objektívval rendelkeztek. A számítógép és a fényképezőgépek között soros porti kapcsolatot használtuk. Később Kodak kamerákra tértünk át, még mindig soros porti kapcsolatot használva, s egy saját fejlesztésű programmal, számítógépről vezéreltük a fényképezőgépet.

Újabban ismét NIKON rendszerre tértünk át, olyan kamerákat használva, amelyek a PTP protokollt tudják kezelni és USB porton történik a kapcsolattartás. A Linux operációs rendszer alatt működő számítógép a PTP protokoll segítségével utasítja a fényképezőgépet a képek készítésére, letöltésére majd törlésére. A képek Internetes kapcsolat segítségével, vagy az OMSZ távközlési hálózatán keresztül jutnak el a Meteorológiai Szolgálat központi adattárába, majd – többek között – a honlapjára.

A plexi búra alatt lévő kamera hűtéséről és fűtéséről egy elektronikus egység gondoskodik. A kamerák telepítésénél meghatározó szempont a nyitott északi horizont (a nap lehetőleg ne süssön sokáig rá a lencsére), illetve a megfelelő IT infrastruktúra, valamint egyszerűbb javításokra képes felügyelet megléte.

- A *budapesti* kamera az OMSZ székházának tetején található és északkeleti irányítottaságú.
- A *kékestetői*, kamera az ország legmagasabb meteorológiai állomásának tornyában található és északnak néz.
- A *siófoki* egység a Balatoni Viharjelző Observatórium tornyából néz északi irányba és a Balaton keleti medencéjének jelentős részét belátja.
- *Kaposváron* a város önkormányzata fogadta be az egységet a városháza tornyába és ott északnyugati tájolással működik.
- *Szegeden* a Szegedi Tudományegyetem Kísérleti Fizikai Tanszéke járult hozzá, hogy az épületük tetején telepítsünk egy felhőkamerát.

- A következő megfigyelési pont *Balatongyörökre* került, a Hotel Panoráma tetejéről gyönyörű kilátás nyílik a Szigligeti-öbölre.
- 2012. május 24-én kezdte meg a Déli-Bakony legmagasabb pontján, *Kab-hegyen* az égkép figyelő kamera a működését. A kamera a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ) tornyán, 40 m-es magasságban található, s 330 fokra északnak néz a szomszédos műsorszóró torony irányába. A kép baloldalán a Somló, jobboldalán a Magas-Bakony hegyei látszanak, illetve éjszakánként Ajka város fényei figyelhetők meg.
- A nagy felbontású égfelügyelő (felhőkamera) rendszerének következő darabja Kiskörén, a Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság telephelyén került telepítésre 2013. augusztus 22-én. Az egység a duzzasztómű zsilipező tornyának északi oldalán helyezkedik el, ahonnan a *Tisza-tó* fölött kialakuló felhőzetet illetve az égkép alakulását kíséri figyelemmel. A kép alján a Tisza (balra) illetve az Abádszalóki-medence (jobbra) egy-egy részlete látszik.
- 2014 június elején lépett üzembe a Kis-Balatontól nyugatra, a Zalai dombság

egyik magaslatára, *Pogányvárra* telepített felhőkamera egység. Pogányváron található az OMSZ időjárási radarhálózatának nyugati lokátora és annak épülete ad otthont az égképfigyelő berendezésnek. A fényképezőgép északi irányba néz, a kép alján a pogányvári térképészeti torony látható. A tornytól balra Dióskál, jobbra Egeraracs házai látszanak. A horizonton, baloldalon Zalaegerszeg dombjai, jobboldalon pedig a Keszthelyi-hegység körvonalai figyelhetők meg tiszta időben.

OMSZ: 2014. június 14.